

Redacțiunea, Administrațiunea,
și Tipografia:
Brașov, piața mare Nr. 30.
Seriazi nefracate nu se
primesc. — Manuscripte nu se
retrimit.
INERATE se primesc la Admi-
nistrațiunea Brașov și la ur-
mătoarele Birouri de anunturi:
In Viena: M. Dukes, Hansrich
Schickel, Rudolf Mosse, A. Oppelich
Nachfolger; Anton Oppelich, J.
Lamacher. In Budapesta: A. V.
Goldberger, Eckstein Bernat. In
București: Agence Haas, Suc-
ursale de Roumanie; In Ham-
burg: Karoly & Lebmann.
Prețul inserțiilor: o serie
garmond pe o colonă 8 cr. și
30 cr. timbru pentru o publi-
care. Publicări mai dese după
tarifă și învoială.
Reclame pe pagina a 3-a o
serie 10 cr. sau 30 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXX.

„Gazeta” iese în săptămânul di.
Abonamente pentru Austro-Ungarie:
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminică 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 franci.
Se primumără la toate oficiole
poștale din țară și din afară
și la dd. colectorii.
Administrațiunea Brașov
administrațiunea, piața mare,
Târgul Inului Nr. 30 etajul
I.: pe un an 10 fl., pe șase
luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr.
Cu dușii în casă: Pe un an
12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei luni
3 fl. Un exemplar 5 cr. v. a.
sau 15 bani. Atât abonamen-
tele cât și inserțiunile sunt
a se plăti înainte.

Nr. 17.

Brașov, Luni-Marti, 23 Ianuarie (4 Februarie)

1896.

Instituțiunea fișpanilor.

Cine dela noi nu scie, ce în-
semnă un fișpan? Pote că, afară de
Români, numai Slovaci vor fi sim-
țit atât de amar, ce va să zică în
diua de ađi puterea fișpanescă.

E bine, a trebuit să sosescă anul
milener dela descălecarea viței lui
Arpad, pentru ca să isbucnescă și
între odraslele acestei vițe „stăpă-
nitore” amărăciunea din cauza ispră-
vilor acestor reprezentanți ai pute-
rei publice unguresci.

Cu ocaziunea discusiunilor în-
tocate, ce s'au încins în camera un-
gurască asupra at usurilor, ce s'au
descoperit în afaceri de concesiuni
de drum de fier, la cari fișpanii au
jucat un rol de frunte ca concesio-
nari, opoziția a atacat și instituți-
unea fișpanilor.

Mai virtos Apponyiștii, — nă-
căjiți, că a fost dejucat de clica dela
putere planul flor de împăciuire în
préjma mileniului — au tăbărit cu
foc asupra fișpanilor, prezentându-
chiar ca un pericol pentru adminis-
trația și pentru întreaga viață publică
a statului.

Cetind acușatiunile, ce se aduc
acestei instituțiunii din partea ma-
ghiară, trebuie să șicem, că vestiții
„Bezirkerei” din vremile absolutismu-
lui nemțesc erau numai nisce cărpaci
pe lângă pașalele de ađi ale
comitatelor, cari administrăză și di-
rig politica ungurască dincóce și din-
colo de „Muntele Craiului”.

Totă viața publică e sdrunci-
nată, nemulțumirea a cuprins totă
țera din cauza procederei ilegale și
necorecte a fișpanilor, și plângerile
nu se vor curma, până ce fișpanii nu
vor înceta cu ingerințele lor în vi-
eța politică, esclama Horanszky,
unul dintre corifeii opoziționali. Tre-
buie, șise el, să se reformeze nu nu-
mai administrația, ci și instituțiunea
fișpanilor.

Acésta am cerut'o încă înainte
cu șice ani, șise Apponyi, dér gu-

vernul a răspuns atunci opoziției. că
interesul statului ungar și suprima-
rea agitațiunilor naționaliste recere,
ca fișpanii să fiă investiți cu pu-
tere discreționară.

De atunci, adause el, agitați-
unile naționaliste nu numai că nu au
încetat, ci au devenit încă și mai
intensive, ér în comitate fișpanii au
creat trista stare de ađi, corumpend
și demoralisând totă administrația.

Firește, că guvernul și partida
lui au o mare slăbiciune pentru fiș-
panii, pe care o va înțelege ori și
cine, decă va avé în vedere, că țără
fișpanii totă domnirea lor de partid
s'ar prăbuși.

E invederat, că țără fișpanii, ca
corteși de frunte și ómeni de incre-
dere ai guvernului, clica dela pu-
tere ar fi résturnată în 48 de óre.

Nu putem să ne mirăm dér
cātuși de puțin, că față cu nisce
acușatiuni atât de grave și inteme-
iate, ministrul de interne n'a știut
să aducă alt argument valabil, ci a
recurs din nou la vechia apucătură,
declarând scurt și cuprinđetor, că
fișpanii sunt aceia, cari „aduc la
valóre idea de stat maghiar”.

Am înțeles.

CRONICA POLITICĂ.

— 22 Ianuarie.

Vinerea trecută ministrul-președinte
Banffy a călătorit la Viena. Călătoria acé-
sta a făcut'o cu totul pe neașteptate și
nici cei mai apropiați politici din jurul
său nu șiau, ce l'a îndemnat pe Banffy
să plece atât de repede la Viena. Unii
credeau, că ar fi vorba despre o disolvare
a parlamentului, alții erau de alte păreri,
dér dintre tóte cea mai probabilă, decă nu
chiar sigură, este împrejurarea, că Ban-
ffy a călătorit la Viena în urma soarei, că
Goluchovski, ministrul comun de esterne,
va veni și el la Budapesta împreună cu
ministri austriaci Lilinski, Glanz, Ledebur
și ministrul-președinte Badeni pentru a cou-
tinua pertractările asupra pactului. Banffy
a considerat acésta ca o vătămăre, de
óre-ce Goluchovski, șio Ungurii, n'are de-a

se mesteca în afacerea încheierii pactului
între Austria și Ungaria. Din cauza acésta
Banffy s'a și dus imediat la Viena, unde
a fost primit în audiență la monarch dela
10 óre dimineața până la 12 $\frac{1}{2}$ óre, ér după
Banffy imediat a fost primit în audiență
ministrul-președinte austriac Badeni. S'era
Banffy s'a reinters la Budapesta. Resul-
tatul călătoriei sale îl indică o fóiă semi-
oficioasă din Budapesta, care anunțase, că
Goluchovski va sosi în Budapesta, dér la
desbaterile privitoare la pact *nu va lua
parte*, decă d'ora întru cât s'ar ivi cestiuni
privitoare la portofeliul său. Va să zică
Banffy a raportat o nouă învingere. Toți
ministrii austriaci amintiți mai sus au so-
sit la Budapesta ieri. Astăđi Luni, s'au
inceput pertractările.

Diarul „Swet” din Petersburg anunță,
că trecerea prințului Boris la confesiunea
ortodoxă este deja fapt hotărît. Tot odată
„Correspondance Russe” din Bruzella afir-
mă, că Tarul a primit să fiă nașul prințului
Boris.

De curând ambasadorul italian din
Viena, contele Nigra a mers la Roma, cum
se crede, în misiune estra-ordinară. Diarul
engles „Standard” primesc din Roma de-
peșă, că contele Nigra a mers la Roma cu
misiunea de-a comunica guvernului italian
vederile Austro-Ungariei privitor la o în-
țelegere între monarchia austriacă, Italia și
Anglia, ca contrabalantă față cu intenți-
unile Rusiei și Franciei în cestiunea armé-
ndă. Mai departe Nigra ar fi avut misiunea să
intrevină, ca Austro-Ungaria și Italia să
procédă în mod solidar față cu cestiunea
balcană; și în fine să caute mijloce de-a
curma neînțelegerile și frecările dintre An-
ghia și Germania.

Cestiunea transilvană în România.

„Voința Craiovei”, organ națio-
nal-liberal sub direcțiunea clubului
național-liberal din Craiova, publică
sub titlul „Ce atitudine trebuie să avem
în cestiunea națională”, următorul im-
portant articol:

De o bucată de vreme cestiunea, care
preocupă mai mult presa din România,

este cea națională. Și cum presa noastră
din fire este pasionată, natural că recrimi-
nările au fost generale, toți se tratau de
nepatrioți de trădători și în același timp
de monopolizatori ai cestiunii.

Mai cu sémă neînțelegerile și sciziunea
regretabilă din sinul comitetului național
al partidului românesc din Transilvania și
Ungaria, comitet ce se află în Sibiu, au
dat prilej presei noastre la recriminări ne-
sfârșite.

Acésta este o greșelă. Datoria noastră
nu pote fi aceea de a-ne amesteca în afa-
cerile politice lăuntrice ale Românilor de
peste munți și a căuta să le direcționăm
noi mișcarea.

Nici un partid politic din România
nu pote și nu trebuie să pretindă a direc-
ționa politica Românilor de peste munți.
Și nu trebuie, pentru-că altele sunt intere-
sele noastre efemere de partide, și altele
interesele naționale ale unui popor de 3
milióne ómeni. Cestiunea națională a Ro-
mânilor de peste munți nu pote și nu tre-
buie să fiă subordonată intereselor de par-
tide din România.

În Transilvania, Banat și Ungaria po-
litica Românilor trebuie să isvorască din
sinul maselor, să primescă impulsie și di-
recțiã dela popor. Atunci numai se face o
adevărată politică leală, sinceră, românescă.
Este în interesul suprem al Românilor sub-
jugați de a arăta lumii, că politica lor
plecă dela dênșii, ér nu că ar fi o cestiune
artificială, al oărei impuls ar veni din
afară.

Fruntașii și conducătorii Românilor
de peste munți trebuie să fiă espresiunea
poporului român de acolo, să fiă espres-
iunea apăsării și a nedreptăților ce le în-
dură poporul român dela dominația ma-
ghiară. Acei conducători trebuie să soia a
purta lupta și a fi gata de jertfe.

Așa fiind lucrurile, partidele politice
dela noi nu trebuie nici-odată de a direc-
ționa și conduce politica Românilor de
peste munți, căci atunci cauza națională
este oa și perdută, și totă politica Româ-
nilor de acolo se periclitéză din fundament.
Ei trebuie să fiă slobozi și stăpâni pe po-
litica lor.

Acést lucru este atât de adevărat în-
cât un fruntaș român, d-l I. Slavici, oare

FOILETONUL „GAZ. TRANS.”

Namman Abbas.

De C. Tanera.
(Urmare).

In casa lui Abbas se schimbase cu
totul viața, de când petrecea și Dilruba în
mijlocul familiei. Namman nu se dusese încă
nici-odată la vânătoare de lupi prin văile
sălbătice ale Libanonului, cum se îndăti-
nase să facă de altă dată. Se întorcea de
pe câmpuri și dela vii, unde inspecționa pe
lucrători, mai de vreme acasă, ca și cum
se îndatina de altă dată. Tot mai des pe-
trecea în societatea femeilor. în odaia bol-
navei, și când Dilruba putu fi dusă într'un
jelt în frumosul foișor al grădinei, unde pe-
trecea partea cea mai mare a șilei, Nam-
man se aședa lângă amândoué femeile, le
povestea și le cetea din cărți arabesce, tur-
cesce și franceze. In timpul acesta ochii
negri ai Dilrubei erau în continu apintiți
asupra cetitorului, și câte-odată se părea,
că mai mult înceroă să cetescă din espres-

siunea feței tinérului bărbat, decă să as-
culte cuvintelor sale. Decă din întâmplare
el ridica ochii, și privirile lor se întâlneau,
atunci ea își pleca ochii și roșea totă; în
curând, însă, privirile ei meditatóre erau din
nou apintite asupra cetitorului.

Incetul cu incetul Namman își imprima-
să icóna ei în inima sa, i-se părea, că
diua-nóptea o vede lângă sine, și în curând
el recunoscú, că iubesc pe acésta Turcoică
tinéră. Óre să i-o mărturisescă el acésta?
Óre să o întrebe, că și ea îl iubesc, ori
nu? Cumcă nu avea de-a se teme, că va primi
un răspuns negativ, acésta o tradau ade-
se-ori și forte invederat ochii Dilrubei.
Dér ea era o Turcoică! Ce e drept, ura lui
nu se estindea și asupra femeilor și fetelor,
dér cu tóte acestea el era hotărît de-a nu
întra nici odată în legături strinse fami-
liare cu'n Turc. Căsătoria cu tinéra fată
numai așa i-se părea posibilă, decă Dilruba
va trece la creștinism, se va despărți de
tatăl ei și de totă familia sa, și va voi să
rémână în casa lui, ca și o orfană, care nu
este legată de nimeni. Era acum vorba, oa

el să cunoscă părerea ei în acésta cestiune,
de óre-ce înțelegerea cu rudele Dilrubei
i-se părea cu mult mai ușor. Dér o între-
bare directă nu era posibilă. Inse mamă-sa!
Ea putea să se convingă.

Spre cea mai mare bucurie a sa,
Namman descoperi, că mama lui ar fi
forte bucurósă de-ai implini dorințele.
Dómna Abbas iubea pe tinéra și frumoșa
Turcoică. Afară de acésta pentru ea era
un ouget forte ademenitor de-a o vedea,
ca noră, de óre-ce i-se părea, ca și o pro-
blemă ideală, de-a cresce pe tinéra Moha-
medană pe incetul în principiile creștinis-
mului. Ea declară, că este gata a-se in-
forma pe incetul asupra gândului și păre-
rilor Dilrubei. Lucrul acesta nu prea era
ușor. Dilruba nu se soia prefaoe și nu cu-
noscea minciuna, și cu atât mai puțin se
înțelegea la alusiuni ascunse. Cu tóte că
nimeni nu voișescă atâta în figuri și para-
bole, ca Orientașul, cu tóte acestea asemeni
espresiuni în realitate nu sunt alt-ceva,
decă circumscierii indirecte ale ideii inten-
ționate, séu chiar numai vorbe înflorite și

fantastice. Așa de pildă, Dilruba adese-ori
vorbea cu mama lui Abbas folosind figuri
de vorbe, ca: „Tu ești luna blândă, care
luminezi cu lumina ta de argint casa fiu-
lui tău. El, însă, este o rađa a sórelui, oare
umple întreaga sa împrejurime cu strălucire
și cu căldură”. Cu tóte acestea Dilruba nu
se prea înțelegea la alusiuni, cari se refe-
reau la un viitor, ce se apropia; din
acésta cauză primile înceroări prea diplo-
matice ale dómnei Abbas nu ayură nici un
resultat.

De-odată, însă, își schimbă tactica. Ea
întrebă direct pe Dilruba, că pote ea crede,
că va putea trăi împreună cu Namman, ca
femei creștină și cu datini europene. Atunci
tinéra Turcoică plecă capul și șise cu voce
tremurândă: „Decă o flóre din pustă pote
suporta să fiă transplântată în paradis, fără
ca să moră de plăcerea și fericirea prea
mare, atunci da”.

Dómna Abbas nu întrebă mai mult.
Când fiul său se întorse dela oămp, ea îi
șise cu o privire mult promiștóre: „În-
cercă-ți norocul”.

astăzi stă în București, a voit prin nisele articole publicate în „Tribuna“ din Sibiu să dea o altă direcțiune decât cea prevădută în programul dela Sibiu, dela 1881, cu tendința de încetarea necondiționată a luptei și deci capitularea Românilor. Această tendință a provocat o mare indignare în Transilvania, căci poporul român nu o primesce, cum n'a primit-o nici atunci când o propaga Mocioni.*)

Etă un exemplu palpant ce însemnează a nu fi în mijlocul poporului și a nu căuta să te inspire de la el.

Și dacă un fruntaș român din Transilvania ca d. Slavici o greșese când este în afară de patria sa, și scapă un moment din vedere interesele poporului, cum nu vor greși ore partidele dela noi, cari, după cum știm nu se pot conduce în afară de interesele lor politice?...

Un alt exemplu și mai concludent. Trei alți fruntași români, de-almintrelea instruiți și talentați: d-nii Eugen Brote, Aurel C. Popovici și Septimiu Albini, luptători reputați, der cari au fugit din patria lor și n'au crezut nemerit să dea piept cu pușcăriile maghiare, ne mai fiind în mijlocul poporului și amestecându-se în trebile Românilor de dincolo, au provocat scandalurile dela „Tribuna“ din Sibiu și scisiunea comitetului național, cestiuni atât de contrare intereselor naționale ale Românilor din Transilvania. Acești trei refugiați caută ca ei din afară să dicteze poporului și conducătorilor lui, neținând seamă de curente ce domnesc acolo.

Etă cât este de adevărat, că direcția politică a poporului român nu poate veni din afară, ci numai din launtru din sinul lui.

Partidele noastre trebuie să înțeleagă odată, că cestiunea Românilor de peste munți pentru noi este o cestiune, care trebuie să stea de-asupra partidelor și că deci nu e dat nimănuia să desbina și să monopolizeze cestiunea, creșdend, că o va direcționa. Acest sens pot să-l aibă și declarațiile d-lui Dim. Sturdza, prim-ministru, de la Iași și renoite de d-sa și în parlament, că nu trebuie să ne amestecăm și să agităm în trebile interioare ale monarhiei habsburgice.

Noi trebuie să afirmăm în tot-déuna solidaritatea și unitatea culturală și de rasă, să sprijinim moralmente pe frații noștri, der să nu căutăm a-i conduce noi, cum ei nu aspiră a ne conduce.

Să căutăm să nu inscenăm intrigă și scandaluri în sinul Românilor de peste munți, și de asemenea să încetăm a ne acuza unii pe alții.

Să nu facem agitații nepermise, care ar putea îngrenia situația țerei numai pentru a face dificultăți unui guvern. Tără mică, avem nevoie să fim un element de

*) Când a propagat-o? La noi nu se scie nimic de acesta. Red.

ordine și să nu ne expunem gratis la urgia nimănuia.

In fine să căutăm cât mai mult să punem această cestiune, cum și trebuie, de-asupra partidelor.

Aceasta-i atitudinea ce trebuie să avem.

Aprobăm pe deplin modul de gândire și de judecare a'l contrateului nostru craioven. Organul nostru a militat constant și fără șovăire, pentru acele idei și principii, mai ales dela 1883 încôce, de când s'a început noua față a cestiunii transilvane botezată în timpul mai nouă „cestiune națională“. Din cauza acestei am și venit încă de p'atunci în conflict cu cei ce lucrau în sens contrar.

Nu voim să intrăm în amănunțele articolului foiei craiovene, nu putem însă să nu facem observațiunea noastră la o afirmare a ei privitoare la d-l Slavici.

D-l Slavici n'a fost nici-odată „fruntaș român din Transilvania“. D-sa încă ca student neisprăvit a emigrat în România, unde a combătut în „Timpul“ din 1877—1881 pe Ion Brătianu. De aici la 1884 s'a întors ca mare liberal în Transilvania, semănând prin „Tribuna“, înființată atunci, ură și discordia între frați. D-l Slavici în politică, atât în România cât și în Transilvania, n'a fost der decât un condeiu simbrias, ce a recunoscut-o însuși de repetite-ori. De aceea el a și fost întot-déuna bine căpătuit și a putut juca un rol à la Dragoș din 1848.

O manifestația a tinerimei universitare române.

Inainte de încheierea foii primirăm din partea tinerimei române din Viena și Budapesta următoarea:

Declarațiune.

Evenimentele nefaste și surprinzătoare, ce se petrec astăzi în sinul partidului nostru național, ne constring impetuos a ne ridica și noi glasul indurerat, conduși — ca tot-déuna — de nemărginită iubire de neam și sinceră alipire față de sfânta noastră cauză, declarând următoarele:

Față de abnegațiunea și devotațiunea cu care comitetul partidului nostru național a luptat și față de enormele sacrificii, ce cu drag le-a adus pentru revindicare drepturilor și libertății noastre naționale, pe lângă stima și admirațiunea noastră dăm expresiune adânc simțitei noastre mulțămite. Fiind însă aderenți devotați nu ai persoanelor, ci ai cauzei, protestăm solemn în contra ori-cărei încercări de-a abusa de nimbul și gloria câștigată în trecut, căci nouă și în genere poporului român, nu ne

impune nimbul și gloria conducătorilor, ci corectitatea și lealitatea luptei lor!

Deore-ce politica noastră națională e croită și impusă de situațiunea deplorabilă a poporului nostru și de perversul sistem de guvernare, ce apasă greu asupra țării, și deore-ce aspirațiunile noastre politice nu trec peste hotarele patriei, declarăm, că nici-odată nu v'om primi o politică dictată și influințată de cercuri stăine și protestăm în contra tendințelor de-a escamota cauza noastră națională pentru scopuri de partid, atât între, cât și afară de marginile țării.

De ore-ce atât volnicia adversarului, cât și măreția cauzei recer o solidaritate perfectă în conducerea și tactica luptei, noi adânc indignați de spiritul de clică, contrar organizațiunii partidului nostru — la care cu sfinteție ținem — și de tendințele neiertate ale unora, cari chiar în aceste timpuri critice produc neînțelegeri și desbinări, insistăm, ca partidul național să fie fără amânare curățit, de ori-ce elemente neoneste și nevrednice încuibate în sinul său.

Reprobăm și condamnăm procedura acelora, cari desconsiderând cele mai vitale interese naționale și călcând în picioare disciplina de partid au înscenat în red. „Tribunei“ scandaluri ne mai pomenite și prin ușurința și nematuritatea lor politică au dat ansă la crasă și la ivirea unor tendințe separatistice, voind jertfirea independenței noastre politice și îndestularea intereselor proprii, nejustificate. În consecință aprobăm pașii întreprinși de comitetul partidului național întru salvarea demnității organizațiunii noastre.

Având neclintita convingere, că poporul român demn de mărețele manifestațiuni ale conștiinței sale naționale nu va întrelasa a da rezoluță expresiune voinței sale, așteptăm o și mai înverșunată și energică continuare a luptei naționale.

Tinerimea universitară română din Viena și Budapesta:

Viena,	Budapesta,
24 Ian. 1896.	25 Ian. 1896.
Pentru tinerimea din Viena:	Pentru tinerimea din Budapesta:
Drd. Nicolae Comșa m. p. ⁷	Iullu Maniu m. p.
	rig. în drept.
Drd. Al. Vajda-Voevod m. p.	Aurel G. Vlad m. p.
	stud. jur.
Corneliu Mesaroș m. p.	Ioan Scurtu m. p.
stud. tehnic	stud. în phil.

SCIRILE ȚILEI.

— 22 Ianuarie.

Casina română din loc și-a ținut adunarea generală eri, cu care ocaziune s'a ales și noul comitet pe anul 1896. Inainte de-a se procede însă la alegerea noului comitet, s'a proclamat ca președinte onorar al casinei venerabilul octogenar, d-l Nicolae Ciurcu, care încă de pe timpul, când ca-

sina noastră era comună cu a Grecilor, a fost neîncetat membru și de repetite ori președinte al semi-secularei noastre casine. S'a ales apoi noul comitet, care cu puțină excepțiune e compus din membrii de mai înainte. Președinte al casinei a fost ales d-l avocat Simeoa Damian, în locul d-lui P. Nemeș, care a dimisionat în mod irevocabil dela acest post și căruia adunarea i-a votat mulțumită protocolară pentru serviciile, ce d-sa le-a adus Casinei noastre ca președinte. Ca vice-președinte a fost și de astă-dată ales d-l Lazar Nastasi, casar Gr. Birea, econom G. Navrea, secret. N. Bârșan. Membrii în comitet duii: Axente Severu, N. Flustureanu, N. Străvoiu, V. Voina, Iordan Munteanu, N. Dușoin, V. Onițiu V. Bologa, P. Dan, N. Petrescu, G. Zănescu, N. Bărbucianu.

— 0 —

Nouă cai ferate în Ardeal. „Poi. Corr.“ comunică scirea, că în timpul cel mai scurt va fi prezentat dietei un proiect de lege privitor la construirea unei ramificațiuni a liniei ferate Sibiu-Avrig. Ramificațiunea va pleca dela podul de peste Olt și se va întinde până la strimătura dela Turnul-roșu, având să fie complet construită până în 16 Noemvre 1897. Afară de asta se va prezenta dietei și un alt proiect de lege privitor la construirea liniei ferate Sibiu-Vințul de jos, prin care legătura între România (Via Turnul-roșu) și între linia principală de oștră Arad a căii ferate va deveni mult mai apropiată.

— 0 —

La întâmplările din Săcele. Scirea, ce am adus-o în numărul trecut, că fisol-găbirul Henter Gabor din Săcele ar fi fost suspendat, nu este esactă. Până în momentul de față, precum aflăm din izvor autentic, numitul fisol-găbiru continuă de a funcționa, ca și mai înainte. Vedem însă, că fama despre suspendarea lui a fost transmisă și foilor din Budapesta. „Budapesti Hurlap“ serie din incidentul acesta un articol de fond îndreptat în contra fispanului de aici, căruia îi imputa, că ar fi fost până acuma prea îngăduitor față cu fisol-găbirul Heuter.

— 0 —

Statistica dueleror. Foia periodică franceză „L' esrime Francaise“ publică o statistică a dueleror din totă Europe. După această statistică, numărul dueleror, ce se întâmplă în Ungaria, întrec pe al tuturor celorlalte state împreună luate. După Ungaria, cele mai multe dueleri se întâmplă în Italia, unde dela 1888 și până acum s'au ivit 538 dueleri, dintre cari 165 între militari, 156 între diariști, 69 între învățători, 64 între avocați, 29 între profesori, 14 între magnați, 13 între ingineri, 6 între ampliați, 3 între bancheri și 3 între teatraliști.

— 0 —

Bateria banilor noi. După o statistică oficială, până la sfârșitul anului 1895 s'au bătut 55,022,258 piese de câte 1 coronă, dintre cari însă numai 50,384,099 s'au pus în circulațiune. Piese de nickel de câte 20 și 10 bani s'au bătut în preț de 18 milioane corone, dintre cari numai 15½ milioane s'au pus în circulațiune; piese de bronz de câte 1 și 2 bani s'au bătut în preț cam de 2½ milioane, dintre cari numai 1½ milioane s'au pus în circulațiune.

— 0 —

Diare de-ale „partidei populare“. Foia săptămânală „Kelet“ din Ungvár va începe în săptămâna această să apară ca foia politică cu programul „partidei populare“. Alta foia a acestei partide, „Magyar Néplap“, va începe încă în cursul lui Februarie să apară și în limba germană. Tote dovedesc, că catolici desvoltă mare zel pentru întărirea și organizarea partidei lor.

— 0 —

Pregătiri pentru încoronarea Țarului. În Rusia se fac mari pregătiri pentru serbarea încoronării parechei imperiale. O telegramă din St.-Petersburg spune, că pe pița Chodynski, față în față cu palatul imperial, se vor ridica: 4 teatre, 12 jocuri de cerc, 1 circus, 11 carusele, 10 localități pentru concerte și 100 bufeturi pentru

Namman merse direct în foisorul de glioinie. Era o sēră de Mai admirabilă. Inainte cu trei zile medicul desfăcū legătura de gips; cele dintăiu încercări de-a merge îi succesară pe deplin bolnavei. Dilruba făcū atunci alusiune, că va trebui să scrie tatălui său, ca s'o ducă acasă, oaci nu-i mai este permis să abuzeze de ospitalitatea gustată până acum.

Când tinerul Maronit intră în foisor, scieau și el și Dilruba, că momentul decisiv se apropiase, der nici-unul nu avea curagiul să începă a vorbi. Tremurând de emoțiune, der cu tote acestea stapânindu-se, Namman îi întinse, ca de regulă, mâna și o întrebă de sănătate. Simțea, cum îi tremura mica ei mână. Ea însă, roșă ca și florea de mac la apusul sōrelui, plecă capul la pământ și grăbi a-i istorisi, cum nu prea avea datina, că a percurt de mai multe-ori grădina, și că n'a simțit nici o durere.

El, la rēndul său, încerca de-a lăuda dibăoia medicului; dēnsa aproba laudele sale; după cât-va timp însă pe lângă totă buavoința, nu mai sciau ce să laude la el, și ambii tăcură.

Pausa, ce dură numai câte-va secunde, li-se părū ca și o vecie. Tineră fată credea, că îi țșnesce singele în obrazi și pe frunte, ér Namman de abia putea rēsufla. De-odată el se sculă și cu voce tremurătoare, șoptindă dișe: „Dilruba!“

Fata plecă și mai mult oapul și rēsufla greu.

— „Dilruba, crești tu că-ți vei putē da mâna, ca creștină, unui bărbat, care te iubese mai mult, decât ori-ce pe această lume — vrei să fi soția mea?“

Ea tăcū încă un moment, apoi își ridică capul și, conform unui obicei vechiu, își aședă mâinile în formă de cruce pe piept și dișe cu voce rezoluță: „Namman, am sciut, că tu imi vei pune astăzi această întrebare. Ascultă rēspunsul meu. Te iubesc, salvatorul meu, atât de mult, încât, decât voiesci să mă ridicī la tine, sunt gata să dau tot ce am, numai pentru de-a putē fi soția ta credincioasă, cum voiesci tu. Fiica puternicului Mutesserif din Damasc și a bogatului Pașă Selim Bairakdar, se lasă de religiunea și averea sa, pentru tine. — Der ce-ți este, ce s'a întâmplat?“

Da, ce se întâmplase? De abia audise Namman numele tatălui Dilrubei, și ochii lui se întunecară, fața lui deveni palidă ca mōrtea, apoi se sculă atât de greu, ca și când l'ar apăsa mii de greutăți, drepta lui se ridică amenințator, o privire sēlbatică atinse fata spăriată de mōrte, și dintre buzele sale eșiră cuvintele exprimate într'un ton înfiorător: „Tu ești fiica lui Selim Bairakdar, care înainte cu 22 de ani a fost primarul satului Es-Salihje de lângă Damasc?“

— „Da, eu sunt.“

— „O nenorocito, măcar de nu te-ași fi vedūt nici-odată; mai bine ar fi fost, decât viforul sēlbatec ne-ar fi suflat pe amēndoi în abis, decât ca să te aduc pe tine, fiica lui Selim Bairakdar, în casa mea și să te iubesc. Scii tu, la cine te afii?“

Dilruba se făcū ca o statuă de marmură. Brațele îi atērnau lângă trup și ea privea îngrozită la Namman. Nu putū să dică nici un cuvēnt, nici nu putū face vr'un semn.

(Va urma).

recrearea și petrecerea poporului. Palatul imperial Kremlin va fi luminat atât înăuntrul, cât și pe dinafară de 500,000 lampe. Mari pregătiri se fac mai ales pentru primirea și ospătarea ostașilor, ce vor sosi la Moscova.

—o—

Arestare senzațională. De multă vreme se discută în presa din București așa numita afacere a acceselor din capitală, fiind învinuiți mai mulți, că ar fi introdus prin contrabandă cantități mari de spirit în oraș, păgubind prin această statul. Intre cei implicați în această afacere au fost chemați la judele de instrucție Vineri d-nii Andreu Popoviciu, Al. Exarcu și Stănică Ionescu, și li s-au făcut interogatorii, după care toți trei au fost puși în libertate. La orele 5 seara judele de instrucție însă a lausă trei mandate de depunere, în urma cărora numiții au fost arestați și transportați la Văcărescu. Aceste arestări au produs senzație. Se vorbește, că va fi chemat la interogatoriu și d-l Fleva, care fusese atacat chiar în camera prin interpelația lui Epurescu, că ar fi fost implicat în calitate de avocat al celor banuiți în această afacere. Rezultatul ce l'a avut această interpelație îl șcim.

„Din gropi în gropi.“

În cunoscuta sa scrisoare către președintele Rațiului d-l Dr. V. Lucaciu spunea, că se fac „greșeli după greșeli“. Câte-va zile mai târziu, d-sa a lansat o altă scrisoare, pe care o vedem acum publicată în „Voința Națională“ dela 20 Ianuarie v. sub titlul: „scrisoarea părintelui Lucaci către „Tribuna“.

Această scrisoare datată Șișesci 15 (27) Ianuarie și subscrisă: „Dr. V. Lucaciu secretar general al comitetului“ variază aceeași temă: că totă vina pentru căta, neînțelegerea și desbinarea ce există în comitet ar căde asupra presidentului, care toate le-ar fi făcut fără autorizarea comitetului.

Etă pasagiile cele mai marcante ale scrisorii. D-l Lucaciu dice:

„D-l Rațiu și nu știu cine dela „Tribuna“ vorbesc și lucrăză în numele comitetului național în afacerile cele mai vitale ale partidului național român fără șcirea, fără aprobarea, fără autorizarea comitetului național; ba, ce e mai mult, desconsiderând toate normativatele instituite de comitet intru conducerea afacerilor partidului.“

„E o lege fatală, că o erore gravă aduce după sine un șir întreg de urmări nefaste și cel ce se încapăținează, în susținerea primei greșeli fatalmente dă din gropi în gropi, până își pierde și mințile și astfel nu mai ia în seamă nici o considerațiune, fiă aceea morală sau politică.“

„Această lege fatală iți seceră jertfe și în sinul partidului nostru. Și eu, pe baza studiilor și informațiilor mele, mă simt silit a constata, în fața națiunii, că tot ce s'a făcut și s'a scris în „Tribuna“, în cauza ce ne preocupă, este o mistificare păcătoasă și o seducere criminală a opiniei publice române cu scopul de a justifica o situațiune contemplată și pregătită de multă vreme.“

„Er când silit de procedura „Tribunei“ fac această declarațiune, primesc întreaga răspundere pentru ca să mă deoblig a o adeveri și justifica în plină ședință a comitetului național, ca și acest for suprem, (? — Red. „G. T.“) moral și politic al nostru, să o sancționeze“...

D-l Lucaciu, cere apoi ca d-l Dr. Rațiu să convoce fără amânare pe toți membrii comitetului și finescce prin a asigura, că la cas contrar „își va sci face datoria“.

Nu șcim cum va puté lămuri, adeveri și justifica d-l Lucaciu afirmațiunile sale de mai sus și decă li va succede a primi „sancțiunarea“ dorită.

Noi, ca unii, cari am privit și privim cu ochi imparțiali și cu judecată obiectivă la cele ce se pe-

trec, găsim că destăinuirile aduse de „Tribuna“ ca acte justificative în ruptura urmată între Slavici și Compania și „Dr. Rațiu și soții“ sunt prea lămuritoare, și dovedesc prea clar, din care parte vin intrigile și uneltirile de a ne desbina, decăt ca să mai aibă lipsă de comentarul părintelui dela Șișesci.

Așteptăm însă în liniște să vedem cum „își va face datoria“ d-l Lucaciu și decă, în deosebi, va sci să fiă și d-sa personal consciu de urmările acelei legi fatale: că cel ce se încapăținează în susținerea primei greșeli fatalmente dă din gropi în gropi până își perde și mințile...

„Românul“ și atitudinea „exilaților“.

„Românul“, cel mai vechiu diar liberal de dincolo într'unul din numerii săi mai noi, vorbind despre neînțelegerea dela noi, condamnă energic atitudinea „exilaților“ refugiați în România scriind între altele:

Pe când conducătorii mișcării naționale de peste munți caută a se înțelege, cei refugiați aci, neînțelegând rolul lor, aruncă desbinare, prin intervenția lor, aci și acolo.

D-l Brote în special, urmând impulsia unor nenorocite influențe, se crede în drept a fi cel mai autorizat conducător al mișcării de peste munți și crede, că din București pôte conduce partidul național de peste munți.

Ar fi o greșelă, decă ar face numai acesta; der e aproape o crimă când merge mai departe, și voesc a pune organul comitetului național supt direcția conducere a unui partid politic dela noi și când pasiunea l'orbesce până a arunca insultele cele mai grosolane, asupra unui bărbat de valorea d-lui Dr. Rațiu.

În ultima sa scrisoare, publicată în „Voința Națională“, denaturând cu totul faptele, contestă comitetului național proprietatea „Tribunei“ și merge până a face din d-l Dr. Rațiu un agent salariat al domnilor Tache Ionescu și N. Filipescu...

Precum vedem din aceste rânduri „Românul“ conglăsucesce cu „Voința Craiovei“ și cu toți accia, cari condamnă ori și ce amestec din România în treburile noastre, ale celor de dincoace.

Explosia din strada Fortunei în București.

De un timp încoace cronica zilei din foile de dincolo înregistrează mereu soiri alarmatōre despre sinuoideri, asasinate, omoruri etc.

Acuma s'a întâmplat într'o stradă capitala din București și un atentat, care are toate calificativele unui atentat anarhist, și care, precum se crede, a fost săvârșit de un Belgian, anume Gustav Poorter, cu scopul ca să-și răsbune în contra proprietarului casei unde s'a întâmplat explozia, Braicoff, și în contra omului lui de afaceri Nae Moldoveanu.

Gustav Poorter adeoă, este fiul natural al lui Braicoff, mare proprietar și om foarte cunoscut în România. Poorter și-a făcut studiile în Belgia și de mult timp a umblat să câștige actele necesare pentru a puté fi recunoscut ca fiu al lui Braicoff. Acesta a însăroinat însă pe omul său de afaceri Moldoveanu, ca să mērgă la Belgia și să nimicēscă toate actele, cari ar puté servi lui Poorter. Moldoveanu și-a îndeplinit însărcinarea, și acțiunea lui Poorter a fost paralizată. Astfel Poorter plănuișe o răsbunare și sosi în 15 Ian. v. în București unde Sâmbătă săvârșî atentatul din vorbă, despre care se raportēză următoarele:

În strada Fortunei Nr. 7, colț cu str. Speranței, sunt nișce frumoșe case cu două etage, proprietate a d-lui avocat Moldoveanu. Sâmbătă pe la orele 6 seara d-l Moldoveanu ese din casă împreună cu d-l Istrati, prim-procuror la T. Severin și d-l Braicoff, mare proprietar în județul Mehe-

dinți. Acasă nu rămăsesse decăt d-na Moldoveanu și servitorii. O oră și jumătate în urmă, la 7 și 25 minnte, se aude o detunătură puternică. Tōte geamurile dela etagiul unde se afla d-na Moldoveanu cad în bucăți, ușa cea mare e sfărâmată, o mare parte din mobile sunt răsturnate, er scara de ciment, care duce la etagiul I. e găurită și sfărâmată. Ce se întâmplase? Sub această scară se pusese o bombă esplosibilă. Se crede, că ea nu era umplută cu dinamită, căci în cazul acesta ar fi aruncat în aer întregă clădire. Totuși sguduitura a fost așa de puternică, în cât s'au sfărâmat geamurile dela casele învecinate, până la o depărtare de mai bine de 50 metri. Detunătura produsă de această bombă a fost audită până în strada Plantelor, distanță foarte mare. Mulți din locitorii de pe această stradă au eșit afară, creșând, că este o esplosie sau că se trag tunuri. În calea Moșilor la prăvălia d-lui Ștefan Ionescu, s'a simțit o duritură așa de mare, încât clienții din prăvălie credeau, că s'a dărâmat temeliea casei. Cu tōte acestea, din fericire, nu s'a semnalat nici un accident de persoane. Imediat după esplosie au scos la față locuții d-l prefect al poliției capitalei, d-l judecătōr de instrucție Sărăteanu, și aproape tot personalul superior al poliției.

Gustav Poorter, despre care este aproape dovedit, că a plănuit atentatul împreună cu un anumit Fischer, fost tovarăș cu Braicoff, cu tōte cercetările poliției încă n'a putut fi descoperit, și se crede, că se află ascuns unde-va în capitală.

Din tinerețele reginei Angliei.

O fōiă din Anglia istoriseșce lucruri tare ciudate de pe timpul tinereței reginei Victoria. Regina, care așî e cea mai bătrână dintre toți împărății și regii din Europa, când era tinēră pe mulți dintre supușii săi i-a înebunit. Este foarte mare numărul acolora, cari s'au înamorat în regină, și nenorociți în amorul lor parte au nebutit, parte s'au sinucis. Un Englez, care avea o avere de mai multe milioane florenți, într'atata s'a amoresat în regină, încât în fiă-care și pândea în jurul castelului, numai ca să pōtă vedé un minut două pe frumoșă regină la ferăstră.

De câte-ori regina eșia la preâmbulare cu trăsura, milionerul o urmăria într'o trăsura deschisă; odată s'a îmbulțit așa de tare pe calea reginei, încât autoritățile publice îl amenințară, că-l vor duce în casa nebutnilor, decă va mai urmări pe regină.

Pe renumitul poet englez Dickens încă îl cuprinsese dragostea față de regină și cât-va timp nu se mai gândia la nimic, decăt numai la ea; spre norocul lui însă, el s'a dedicat poeziei și în scurt timp se vindecă de bola primejdiosă, er mai târziu când într'o și fū invitat de regina la un prânș în castelul Windsor, rise însu-și de greșela inimii sale. După prânș regina dete tinērului poet Dickens un bilet scris de ea, pe care se aflau cuvintele: „Scritōrea cea mai neînșmnată a Angliei — scriitorului celui mai renumit al Angliei.“

Chiar și damele erau fanatisate din cauza frumoșei regine. Ele o imitau în frisat și se ținea ferocită acea față, care avea obraji roși, ochi albaștri, păr blond ca al Victoriei. Poporul încă o iubea foarte tare, der mai ales nobilimea; ea din parte-i se silea din cât putea, și căuta tōte mijloace pentru a-și ținé popularitatea arangiând prânșuri, serate, excursiuni și concerte; la aceste din urmă de cele mai multe-ori ea însa-și lua parte activă, ca cântăreță. În tōte zilele se plimba călare, încunjurată de-o mulțime de domnișōre nobile. Curtea din Anglia, așî tristă și posomorită; pe timpul, când Victoria era tinēră, era centrul de convenire al tinerimei vesele.

Cu ocaziunea încoronării, regina Victoria a avut să trecă prin unele incidente nu prea plăcute. Când regina copilă a vădūt mērul greu imperial, a înmărmurit. „Ce să fac cu acesta?“ întrebă ea. — „Acesta, Majestate, trebuie să-l țini în mână“, dise serios și cu demnitate lordul Thyne. — „Dér e foarte greu!“ dise regina

plângēnd. Lacrimile însă nu-i folosiră nimic, căci în urmă fū silită să țină în mână greul însemn. Inelul de încoronare voi să-l pună regina în degetul mic, der în ultimul moment metropolitul îi spuse, că în înțeleșul solemnității inelul trebuie pus în degetul arătător. Acesta s'a și întâmplat cu mare greu, degetul reginei însă s'a umflat și în tot decursul ceremoniei Victoria a suferit mari dureri. La urmă numai așa și-a putut scōte inelul, că a fost silită să-și țină degetul mai mult timp în apă rece, ca să i se desumfle.

DIVERSE.

Impărăția lui Anticrist. În Rusia, unde și până acum sunt foarte multe secte, religioșe, s'a ivit încă o sectă nouă numită: „bjeguni“ sau „fugari“. După cum spune o fōiă rusescă, membrii acestei secte cred, că pe pământ, cu deosebire însă în Rusia, domnesce anticrist, și că nu este iertat a trăi într'o astfel de lume, unde toți se închină lui, și trebuie să fugă fiăcare de prin sate, de prin orașe și de pe câmpii, și să trăiască prin munți și prin păduri. Din cauza acestei bjegunii, ca să scape de anticrist, s'au despărțit de tōte relațiunile cu statul și cu societatea, nu plătesc dare, nu se însucințēză la miliție; accia dintre ei, cari sunt destul de tari, au hotărît să se lupte cu dracul, cei slabi și fricoși însă să fugă.

NECROLOG. În 1 Februarie n. c. a răposat în Brașov Anna Herell nasc. Pratzner, mama d lui Dr. Henric Herell, actualul fisolgăbiru dela Predeal. — Fiă-i țērina ușoră!

Literatură.

Familia, organ beletristic-literar ou ilustrațiunii, redactat de d-l Iosif Vulcan, Anul XXXII Nr. 3 din 2 Febr. n. a apărut cu următorul cuprins: Ioan Kalinderu (portret și biografia); Gol, poesiă de Smara; Cugetări; Deputatul nostru, comedie originală în 3 acte, (Urmare), de Gr. Mărunțeanu; Sonet, poesiă de I. M. Ritișoreanu; Poiana somnorosă, legendă de W. Irving; Talmeș-balmeș, snōvă de Dum. Stăncescu; Poesii populare, cul. de Elisei M. Câmpăneanu; Serata română din Oradea-mare, de Ios. Vulcan; Frumōsă-i ore? (text și ilustrațiune); Literatură și arte; Teatru și musică; Ce e nou? Carnaval; Oglinda lunei; Felurimi; Posta Red. — Familia apare în fiă-care Duminecă și costă pe 1/2 an 5 fl., pe trei luni 2 fl. 70 cr.

*

A apărut Nr. 16 din anul al doilea al revistei ilustrate pentru familie Vatra, avēnd următorul sumar: Iarna pe uliță, poesiă, de G. Coșbuc; Arborele de Crăciun și Cununia, de Dostojevsky, tr. de I. Tandură; Rēmăi cu bine, poesiă, de I. Boniface-Hétrat; Nora, dramă în trei acte, de Henrik Ibsen, tr. de B. Marian; Nu voiți să stau, poesiă (după Giacomo Leopardi), de Const. M. Mull; Muntelul sufletelor, de Becquer, tr. de Roland; Păzește-te, poesiă de I. Breazu; Amorul la spânzurătōre, de M. Saphir, tr. de Sex Tul; Te afunđi mereu, poesiă de I. Păun; Drăgoi și Cucu, tradiție poporană din Bucovina de S. Fl. Marian; Musica, poesiă de Paul Mourget, tr. de B. Florescu; Note de oăletorie, de Neculai Iorga; Las pânza nelucrată, poesiă de Maria Cunțianu; Din istoria naturală: Elefantul, tr. de N*...; După Bătălie, poesiă de Victor Hugo, tr. de B. Florescu; Viața armonioșă, poesiă de Emanuel des Essats, tr. de B. Florescu; Cum s'o nimeresc mai bine? (snōvă), de Dimicion; La lucru, poesiă de Maria Cunțianu, Fel de fel, de * * * Ilustrațiunile: În baie!; În fuga spre Egipt; Din ale lunei valuri; Cerb atacat de lupi.

Proprietar: **Dr. Aurel Mureșianu.**

Redactor responsabil: **Gregoriu Maior.**

„ARDELEANA“, institut de credit și economii, societate pe acții, în OREȘTIA.

CONVOCARE.

Domnii acționari ai societății, se invită, în virtutea §-lni 18 al statutelor, la
a X-a adunare generală ordinară,
 care se va ține în Orăștia la 20 Februarie 1896 st. n. la 2 ore după amiezii în sala cea mare din casa proprie (Piața-mare Nr. 2) cu următorul

PROGRAM:

1. Raportul anual al Direcțiunii.
2. Raportul comitet de supraveghiere.
3. Decisiune asupra compturilor an.
4. Impărțirea profitului curat.
5. Fixarea prețului biletelor de prezență pentru anul viitor.
6. Alegerea alor 2 membrii în Direcț.

7. Alegerea comitetului de supraveghiere pe un nou period de 3 ani.
  8. Eventuale propunerii făcute în temeiul §. 28 din statute.
  9. Exmiterea alor 2 acționari, pentru verificarea procesului verbal, încheiat în adunarea generală.
- Domnii acționari, cari doresc a par-

ticipa la adunare, sunt poftiți a-și depune acțiunile și documentele de plenipotență la casa institutului cel mult până la 19 Februarie a. c. st. n. 12 ore antemeridiane. Din ședința plenară a direcțiunii institutului, ținută la 11 Ianuarie st. n. 1896
 Iosif de Orbonas m. p., Dr. Ioan Miha m. p.
 președinte. director-executiv

Contul Bilanțului.

ACTIVE:		fl.	cr.	PASIVE:		fl.	cr.
Cassa în numerar		7.843	03	Fonduri proprii:			
Efecte publice		40.537	10	Capital social:			
Efectele fondului de pensiuine		9.760	09	2000 acții à fl. 50	100.000	fl. —	cr.
Efectele fondului de zidire		1.000	—	Fond de rezervă	55.257	" 01	"
Imprumuturi pe cambii cu giranți		410.317	68	Fond de pensiuine	9.760	" 09	"
Imprumuturi pe cambii cu acoperire hipot.		208.635	62	Fond întru acoperirea perderilor institutului	6.752	" 72	"
Imprumuturi pe hipotece		167.837	43	Fond de zidire	1.000	" —	"
Imprumuturi pe obligațiuni cu caventați		128.808	45	Avansuri dela Banca austro-ungară	22.400	fl. —	cr.
Imprumuturi pe efecte publice		770	—	Cambii reescomptate	170.249	" 25	"
Realități	32.778 fl. 82 cr.			Depuneri	628.462	" 08	"
după amortisare	163 " 82 "	32.615	—	Dividende neridicate	338	" 26	"
Mobilier	604 fl. 80 cr.			Interese anticipate pro 1896			
după amortisare	60 " 48 "	544	32	Diverse conturi creditore			
Diverse conturi debitoare și interese restante		19.627	27	Profit curat			
		1,028.294	99				
						172.769	82
						821.449	59
						10.768	91
						1.793	09
						21.513	58
						1,028.294	99

Contul profitului și perderilor.

SPESE:		fl.	cr.	VENITE:		fl.	cr.
Interese:				Profit transportat din anul trecut		474	82
pentru fondul de rezervă	2.239 fl. 96 cr.			Interese:			
pentru depuneri spre fructificare	30.976 " 25 "	47.355	18	dela imprumuturi pe cambii cu giranți	37.148 fl. 15 cr.		
pentru cambii reescomptate	44.138 " 97 "			" " " " acop. hipot.	17.131 " 59 "		
Spese:				" " " " hipotece	14.353 " 51 "		
a) salarii și marce de prezență	7.348 fl. 30 cr.	9.096	48	" " " " oblig. cu caventați	12.037 " 25 "		
b) chirie, porto, tipărituri, diverse	1.748 " 18 "			" " " " efecte publice	61 " 69 "		
Contribuțiuni:				" " " " efecte publice	1.812 " 11 "	82.544	30
directă	3.952 fl. 99 cr.			Provisiuni		39	11
de 10% la int. de dep. și comp. de timb.	3.249 " 34 "	7.202	33	Chirie		2.333	64
Amortisare:							
din realități	163 fl. 82 cr.						
din mobilier	60 " 48 "	224	30				
Profit curat		21.513	58				
		85.391	87			85.391	87

Orăștia la 31 Decembrie 1895.

Iosif de Orbonas m. p.,
 membru în direcțiune.

Nicolan Vlad m. p.,
 membru în direcțiune.

Dr. Ioan Miha m. p.,
 director executiv.

Nicolau Vilt m. p.,
 prim-comptabil.

Subsemnatul comitet am examinat conturile prezente și le-am aflat în deplină regulă.

Orăștia, la 31 Ianuarie 1896.

COMITETUL DE SUPRAVEGHIERE:

Constantin Balcu m. p.

Ioan Lazarolu m. p.

Ioan Branga m. p.

Loteria de clasă ungară

Tragerea loteriei a clasei I.

dela 5—8 Februarie,

cel mai mare câștig în cas favorabil

UN MILLION

Câștiguri principale de: 600000, 400000, 300000, 200000
 2 à 100000, 80000, 2 à 60000. 4 à 40000, 2 à 30000, 2 à 15000
 7 à 10000, 14 à 8000, 34 à 6000, 16 à 4000, 120 à 2000, 226 à 1000

45007 Câștiguri de bani,
 în suma totală de

9200000 CORÓNE

plătibil în bani gata fără nici un scădământ.

Losuri pentru clasa I.: Losuri complete valabile pentru 3 clase

1	2	10	20	1	2	10	20
fl. 20.-	10.-	2.-	1.-	fl. 60.-	30.-	6.-	3.-

Recomandă și trimite după primirea banilor cu mandat postal sau și cu rambursă.

CARL HEINTZE Budapest Szervitater 3

La comanda de losuri clasa I, pentru porto recomandat și lista tragerilor 25 cr., la losuri complete porto și 3 liste de trageri 50 cr. sunt a se plăti.